CHOROBY ZARAŹLIWE.

SZKARŁATYNA, DYFTERYA, OSPA, FEBRA TYFOICZNA ETC. *

OGÓLNE REGUŁY DO ICH ZOPOBIEŻENIA I OGRANICZENIA.

WYDANE PRZEZ WYDZIAŁ ZDROWIA STANU MICHIGAN.

[73.] 1884.

1. **Unikaj** kontagium czyli właściwą przyczynę choroby. Wystrzegaj się dechu chorego. Jeżeli nie jesteś potrzebny do usługi chorego, albo nie miałeś choroby przedtem albo w przypadku ospy nie miałeś ośpic wszczepionych, nie przybliżaj się do chorej osoby. Nie dotykaj się ustami pokarmu, filiżanki, łyżki ani czego innego, czego się chory był dotykał, albo co było w izbie chorego. Nie ucieraj twarzy ani rąk czemkolwiek, co było w pobliżu chorej osoby. Nie noś ubioru, który chory był nosił podczas, krótko przed lub krótko po chorobie. Utrzymuj swe ręce czyste od wypływów z ciała lub skóry chorej osoby. Nie dotykaj się jego bolącemi lub skaleczonemi rękami. Zwłaszcza unikaj wciągania w siebie albo wdostania jakim sposobem w usta lub w nos otrębistych łusków, które spadają z człowieka wracającego do zdrowia czyli widocznie już wyleczonego z szkarłatyny.

2. **Ogranicz** kontagium czyli właściwą przyczyną choroby. Odosobniej chorego. Rozłącz chorych na którąkolwiek z tych zarazów, chociażby tylko nie bardzo byli chorzy od wszystkich osób z wyjątkiem potrzebnych sługów. Osoba dotknięta temi chorobami nie powinna cierpieć z powodu braku usługi, pokarmu lub wygody; lecz wszystkie jego potrzeby powinne być zaspokojone przez ludzi dorosłych, albo przez takich, którzy mieli ośpicę wszczepioną należycie, albo którzy już mieli tę chorobę. Powinno się dzieci i tych, którzy takim sposobem nie są obronieni od choroby trzymać w oddaleniu. Wychodząc z izby chorego nie przybliżaj się do dziecka lub innej nieochronionej osoby, nim nie zmienisz ubioru i dobrze umyjesz ręce, twarz, włosy i brodę. Za każdym razem, gdy się dotykałeś chorej osoby, albo czego

*) SUCHOTY. Jest teraz mniemaniem ogólnem, że to jest także chorobą zaraźliwą, dla tego niektóre z tych prawideł można zastósować do zapobieżenia i ograniczenia ich.

KASZEL KRZYCZĄCY, (Whooping-cough). Jest to choroba zaraźliwa, która w Michigan jest przyczyną więcej śmierci jak ospa. Większą część tych prawideł, z wyjątkiem może tych, co do wyzapowietrzenia wypływów nerków i wnętrzności, można zastósować do zapobieżenia i ograniczenia jego.

OSPA. Reguły te trzeba zastósować, kiedykolwiek zaraza ta się okaże, przez wszczepienie i powtórne wszczepienie można prawie całkowicie zapobiedz ospie.

FEBRA TYFOICZNA. Jest ogólnem mniemaniem, że choroba ta często udziela się przez mleko i wodę pokalaną wypływami pacyentów febry tyfoicznej lub przez zwłoki umarłych na tę chorobę. Dla tego można często zapobiedz febrze tyfoicznej przez wyzapowietrzenie takich wypływów, i przez żądanie, aby umarli na tę chorobę byli pochowani zupełnie w oddaleniu od wszystkich źródeł zaopatrzenia w wodę takowym sposobem już pokalanych.

CHOLERA. Ostrożność zalecona do zapobieżenia rozszerzenia się febry tyfoicznej, powinna być zachowaną także przy wybuchu cholery. Wypływy początkowej biegunki przy cholerze są zaraźliwe i one tak samo jak i późniejsze wypływy powinny być natychmiast i dokładnie wyzapowietrzone.

co było w styczności z nią, umyj sobie ręce. Nie pozwól takim, którzy byli wystawieni na którą z tych chorób, iść do szkoły, kościołów i innych zgromadzeń i do innych dzieci, aż się dowiesz, czy nie są zarażeni, odosobnij ich aż do zupełnego wyleczenia z zarazy.

3. **Zniszcz** kontagium czyli właściwą przyczynę zarazy,—

a. Przez wyzapowietrzenie lub zniszczenie wszystkiego pochodzącego od chorego lub z izby chorego. Wszystkie wypływy pacyenta powinny być odebrane w naczyniach mających znaczną ilość rozpuszczonego koperasu i w miastach wrzucone do prewetu; gdzieindziej powinne być zakopane na przynajmniej sto stóp od studni; albo gdzie to jest niemożebliwem, powinny być wylane na stare rzeczy, które powinno się zaraz spalić, lub też wyzapowietrzone i zakopane.

b. Przez dokładne wyzapowietrzenie izby chorego i co się w niej znajduje, po oddaleniu pacyenta, czy to przez śmierć czy też wyleczenie.

Wyzapowietrzyj jak następuje. Spal wszystko co było w styczności z chorą osobą i co nie jest za kosztownem do spalenia. Szaty, prześcieradła, kołdry etc., któreby nie zostały uszkodzone bieleniem, powinny być gotowane przez pół godziny w solucyi zynkowej otrzymanej przez rozpuszczanie sulphatu zynkowego i zwyczajnej soli w wodzie, w stósunku 4 łótów sulphatu zynku i dwóch łótów zwyczajnej soli do jednego galonu wody. Powieś i wolno rozpostrzej szaty i pościel, etc., których nie można gotować w solucyi zynkowej, lub lózem powieś w izbie chorego na stołkach, zostawiając łóżko i inne sprzęty w izbie. Zamknij wszystkie otwarcia do izby jak najściślej. Na izbę 10 stóp w kwadracie włóż dwa funty siarki do garnka żelaznego lub patelni stojącej na cegłach. Zapal siarkę gorzejącemi się węglami lub też łyżką pełną alkoholu zapalonego zapałką. Bądź ostróżnym, abyś nie wzionął dymu siarczanego. Niech izba zostanie mocno zamkniętą na kilka godzin, potem przewietrz ją dokładnie. Na pokój obszerny używaj stosunkowo większej ilości siarki w stósunku dwuch funtów na każde 100 stóp kubicznych przestworu powietrznego, a spal o ile można największą ilość potrzebowanej siarki.

4. Utrzymuj dom swój, podwórze i wszystko z nim będące w styczności czyste, lecz pamiętaj że, kontagium tych chorób może przyczepić się do najczyściejszego artykułu odzienia, pokarmu, napoju, książek lub papieru, jeżeli są nań wystawione.

Prawo żąda od właścicieli domów i lekarzy, aby donieśli do miejscowego wydziału zdrowia o pierwszym i o wszystkich przypadkach tych chorób.

Jeżeli śmierć osoby, która umarła na szkarłatynę, dyfteryą lub ospę jest oznajmiona w gazetach, oznajmienie to powinno podać przyczynę czy „od szkarłatyny“, dyfteryi, czy ospy, aby zapobiedz przybyciu na pogrzeb lub odwiedzinom do domu osób, które mogłyby się zarazić.

Uzupełniające wyłuszczenia sposobów ograniczenia i zapobieżenia tych chorób, znajdują się w dokumentach wydziału zdrowia Stanu o zapobieżeniu i ograniczeniu szkarłatyny, o zapobieżeniu i ograniczeniu dyfteryi i o zapobieżeniu i ograniczeniu ospy, które można dostać w języku angielskim, niemieckim, lub holenderskim pisząc do Sekretarza Wydziału Zdrowia Stanu, Lansing, Michigan.